

Шаповалов В.В.

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти

Андрощук І.О.

кандидат економічних наук, доцент

Центральноукраїнський національний технічний університет

м. Кропивницький, Україна

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ МЕДИЧНИМ ЗАКЛАДОМ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Впровадження медичної реформи відкриває нові можливості для закладів охорони здоров'я, зокрема, з точки зору автономного прийняття рішень, перерозподілу повноважень між місцевими органами влади та закладами охорони здоров'я, а також посилення контролю за розподілом фінансових ресурсів. Реструктуризація системи охорони здоров'я вимагає ефективного управління змінами, адаптації до нових умов діяльності та впровадження інноваційних управлінських підходів у закладах охорони здоров'я. Застосовуючи методології стратегічного управління, ці установи можуть встановлювати стратегічні цілі розвитку, оптимізувати свої внутрішні ресурси, впливати на зовнішнє середовище та забезпечувати конкурентні переваги на ринку медичних послуг. Отже, пошук ефективних методів та інструментів стратегічного управління, спрямованих на підвищення ефективності охорони здоров'я, став надзвичайно важливим завданням.

Головною метою «Стратегії розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року» [1], сформульованої відповідно до рекомендацій Всесвітньої організації охорони здоров'я, є «сприяння здоров'ю та благополуччю громадян» шляхом гарантування рівного доступу до високоякісної медичної допомоги, а також підвищення стійкості закладів охорони здоров'я. В таких умовах, при формулюванні концепції стратегічного управління медичним закладом важливо враховувати, що таке управління здійснюється через повноваження територіальних громад щодо суб'єктів господарювання, що входять до їхньої комунальної власності. У такому контексті нині формується підхід до розвитку територіальної громади. Саме тому, доречно вважати, що стратегічне управління закладом охорони здоров'я слід розглядати як процес, що включає формулювання та виконання стратегічних управлінських рішень, спрямованих на досягнення конкурентних переваг. Цей процес є важливим для забезпечення сталого функціонування медичного закладу, підвищення його операційної, економічної та соціальної ефективності, з урахуванням існуючого внутрішнього ресурсного потенціалу та впливу зовнішніх факторів навколишнього середовища.

Таким чином, у сучасних умовах формується нова модель розвитку медичних закладів, яка характеризується інтеграцією принципів стратегічного управління в їхню операційну практику. Ця модель охоплює кілька ключових компонентів: впровадження організаційних змін, спрямованих на зменшення жорсткості та ієрархії в управлінських структурах; розвиток програмного управління та підвищення організаційної гнучкості, що включає сприяння автономії в операціях, делегування повноважень, сприяння командній роботі та впровадження управління проектами.

Крім того, модель підкреслює координаційну функцію управління, яка стосується передбачення викликів, прийняття управлінських рішень та сприяння співпраці між різними внутрішніми підрозділами медичного закладу та зовнішніми зацікавленими сторонами, а також заохочення проактивної участі. Встановлення механізмів управління ризиками та нагляд за ризиками є важливими елементами, поряд з управлінням інноваціями та заохоченням інноваційних ініціатив у закладах охорони здоров'я, які підтримують індивідуальну ініціативу та розвиток лідерських якостей.

Крім того, основна увага приділяється постійному розвитку персоналу медичного закладу, переходу до самоосвітньої організаційної моделі. Покращення якості та ефективності всієї інституційної діяльності має першочергове значення, як і сприяння культурі ефективності в медичному закладі. Зростає акцент на важливості організаційної

культури в закладах охорони здоров'я, що включає залучення персоналу до розробки стратегій розвитку та управлінських практик, що сприяє підвищенню якості наданих медичних послуг.

Операційна діяльність закладів охорони здоров'я спрямована на надання медичних послуг вищої якості або впровадження нових характеристик з одночасним зниженням витрат. Нарешті, варто виокреми важливість впровадження принципів, пов'язаних з інтелектуальним та інноваційним лідерством, яке базується на розвитку як емоційного, так і практичного інтелекту у працівників, підході, що базується на компетенціях, критичному мисленні, креативному управлінні та культивуванні управлінського капіталу, що сприяє ефективності системи управління охороною здоров'я.

Таким чином, стратегічне управління в секторі медичних послуг зазвичай здійснюється на різних рівнях, включаючи державний, регіональний, муніципальний та інституційний. Отже, стратегія, розроблена для сучасного медичного закладу, повинна враховувати нормативно-правові рамки, встановлені органами управління, а також потреби як постачальників, так і споживачів медичних послуг, а також внутрішніх зацікавлених сторін закладу.

Реформа медичної системи вимагає впровадження інноваційних підходів до управління медичними закладами, що, у свою чергу, вимагає розробки та застосування інструментів стратегічного управління. Ці інструменти є важливими для сприяння прийняттю ефективних управлінських рішень, ефективного контролю за стратегічними змінами, підтримки довгострокових конкурентних переваг та проактивного вирішення викликів, що виникають у зовнішньому середовищі.

Література:

1. Стратегія розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року. URL: <https://moz.gov.ua/uploads/ckeditor/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F/UKR%20Health%20Strategy%20Feb%2024.202.pdf>.